

Những Lời Khai Thị Trí Huệ Trong Kinh Kim Cang

Chủ Đề 366: Giải Và Hành Làm Đến Chỗ Rốt Ráo, Gọi Là Chứng Đắc Cứu Cánh

Chủ giảng: Pháp sư Tịnh Không

Thời gian: Tháng 05 năm 1995

Địa điểm: Cư Sĩ Lâm Phật Giáo Singapore

Trích lục từ: Báo cáo nghiên cứu Kim Cang Bát Nhã (Tập 030)

Chuyển ngữ: Tịch Minh

【Giải và hành làm đến chỗ rốt ráo, gọi là Chứng Đắc Cứu Cánh.】

Chứng Đắc Cứu Cánh chính là thành tựu quả Phật viên mãn, đó gọi là chứng đắc cứu cánh. Quả vị mà Bồ Tát chứng được gọi là Phần Chứng, những gì các Ngài chứng được là một phần chứ không phải trọn vẹn. Tuy là một phần, nhưng đó là thật, không phải là giả. Phật Pháp thường dùng mặt trăng ban đêm để làm ví dụ. Mùng ba, mùng bốn thì có trăng lưỡi liềm, mặt trăng liền phát sáng; mãi cho đến ngày mười bốn, ánh sáng ngày càng lớn hơn, đều gọi là Phần Chứng. Đến rằm trăng tròn, thì gọi là Cứu Cánh Chứng, viên mãn trên quả vị Như Lai. Bồ Tát ngày mười bốn giống như Đẳng Giác, Bồ Tát ngày mười ba giống như Thập Địa, dùng phương pháp này để làm ví dụ.

Bồ Tát Sơ Trụ phá một phẩm vô minh, chứng một phần pháp thân, đại khái cũng giống như mặt trăng lưỡi liềm mùng hai, mùng ba đó. Tuy rằng nó mới chỉ là một chút xíu, nhưng ánh sáng đó thật sự là ánh trăng, không phải là giả, là thật. So với cái mà Như Lai Cứu Cánh Giác chứng được thì vô nhị vô biệt, một bên chứng được ít, một bên chứng được viên mãn, cho nên gọi là Phần Chứng, gọi là Cứu Cánh. Đó là thật, Phật thật chứ không phải Phật giả. Minh tâm kiến tánh, kiến tánh thành Phật là Phần Chứng Phật, Phật là Phật thật chứ không phải Phật giả.

Thấp hơn Phần Chứng một bậc, gọi là Tương Tự Tức Phật, tương tự thì không phải là thật. Cổ nhân cũng rất hiếm có, phương pháp cũng rất khéo léo, ví như mặt trăng thứ hai nhìn thấy do “niết mục” (dụi mắt/ép mắt). Thế nào gọi là niết mục? Mắt chúng ta đang tốt nhìn mặt trăng, mặt trăng chỉ có một, chúng ta lấy một ngón tay dùng sức ấn vào mắt, nhìn mặt trăng liền thấy thành hai. Trong hai cái đó một cái là thật, một cái là tương tự, cũng không thể coi nó là giả, gọi

là tương tự, vô cùng giống với cái thật, liền lấy cái này để ví von cho Tương Tự Vị, là cái mà Tương Tự chứng được.

Kém hơn Tương Tự nữa chính là Quán Hành, Quán Hành là mới vừa tu, Quán Hành Vị dùng cái gì để ví von? Mặt trăng trong nước, bóng trăng, chỗ nào có nước thì liền hiện ra một mặt trăng, bóng trăng đó gọi là Quán Hành Vị. Loại ví dụ này đều rất hay, giúp chúng ta đối với thứ lớp cạn sâu này có được một sự thấu hiểu đại khái. Quán Hành là thật sự dụng công, nhưng chưa chứng quả.

Tương tự là gì? A La Hán, Bích Chi Phật, Quyền Giáo Bồ Tát ở Tương Tự Vị. Kiến Tư phiền não đã đoạn, vô minh chưa phá, pháp thân chưa hiển, đó gọi là Tương Tự Vị. Phá một phẩm vô minh, chứng một phần pháp thân, đó là Phân Chứng Vị. Do đó có thể biết, đều là nói dựa trên sự sai biệt về mức độ của giải và hành.